

І. О. Іртищєва, О. Ф. Сєнкевич

Цифрова трансформація регіонів України: об'єктивна необхідність, принципи цифрового розвитку та особливості регулювання

Досліджено принципи розвитку й особливості регулювання цифрової трансформації регіонів України. Доведено переваги цифровізації для суспільства й економіки загалом, оскільки користувачем цифрових послуг і продуктів є саме населення, яке має можливість отримувати швидкісний доступ до інтернету, інформації та бази знань, що робить життя більш комфортним і зручним, тобто таким, що відповідає реаліям сьогодення. Постійна консолідація влади й бізнесу для впровадження, підвищення якості цифровізації є сьогодні важливим завданням, вирішення якого забезпечить новий рівень конкурентоспроможності економіки. Досліджено основні принципи цифровізації на світовому й національному рівнях. Аналіз регіонального рівня розвитку цифровізації показав, що лідером серед всіх залишається Львівська область. Водночас процеси цифровізації розвиваються в Одеській, Харківській, Миколаївській областях.

Ключові слова: цифровізація, цифрова економіка, принципи, державне регулювання, цифрова трансформація регіонів.

Постановка проблеми. Сьогодні глобальний тренд цифрової світової економіки вступає в активну фазу свого розвитку. У провідних країнах світу концепцію «Індустрія 4.0» та розроблення цифрових технологій як на державному, так і на корпоративному рівні почали масово розвивати в державних програмах і стратегіях бізнесу. Практична площина розв'язання цих питань на регіональному рівні досить швидко актуалізується, що є відповіддю на системні виклики [1].

Незважаючи на пожевлення цифровізації на рівні регіонів, сьогодні постає питання постійного переконавання всіх суб'єктів у об'єктивній необхідності переходу на цифровий формат.

Аналіз останніх досліджень. Дослідженню принципів розвитку та особливостей регулювання цифрової трансформації регіонів України значну увагу приділяли вітчизняні та зарубіжні вчені, зокрема: Л. І. Федулова [1], Б. Б. Каргін [2], О. Є. Кузьмін, Н. Ю. Солярчук [9], М. Алексинська, А. Бастракова, Н. Харченко [10], Т. В. Писаренко, Т. К. Кваша [11] та ін. Але водночас значна кількість проблем залишається недостатньо розкритими. У наявних наукових доробках неповною мірою знайшли відображення сучасні погляди науковців щодо особливостей регулювання регіональної цифрової трансформації.

Метою статті є дослідження принципів розвитку й особливостей регулювання процесу цифрової трансформації регіонів України.

Для досягнення поставленої мети були використані такі методи дослідження: теоретичне узагальнення – для визначення теоретичних основ і тенденцій цифрової трансформації регіонів України; системного підходу – для узагальнення основних принципів цифрової трансформації; методи позитивного й нормативного аналізу – для вироблення рекомендацій щодо цифрової трансформації на рівні регіонів.

Основні результати дослідження. Цифрова економіка є сучасним типом господарювання, що характеризується переважною роллю даних і методів управління ними як визначального ресурсу у сфері виробництва, розподілу, обміну та споживання. Прискорення цифровізації економіки України, яке стимулюється державою, має найближчого часу позитивно вплинути на її економічний розвиток та ефективність, але для цього потрібні не лише законодавчі ініціативи, але й наукове обґрунтування [2, с. 84].

Всесвітньою організацією Open Societe Justice Initiative розроблені 10 міжнародних принципів-стандартів щодо доступу до офіційної інформації, які визнані міжнародним товариством:

- 1) максимальна відкритість інформації;
- 2) доступ до інформації має поширюватися на всі суб'єкти;
- 3) доступ до інформації є правом кожного суб'єкта;
- 4) свобода доступу до інформації;
- 5) процес доступу до інформації має бути простим і швидким;
- 6) необхідність на рівні закону визначити точні умови відмови в доступі до інформації;
- 7) гарантія права оскаржити рішення про відмову в доступі до інформації;
- 8) зобов'язання розпорядників публічної інформації сприяти в наданні доступу до інформації;
- 9) принцип превентивної публікації інформації;
- 10) принцип гармонізації права на доступ до інформації з іншими законами [3].

В ООН було прийнято кілька резолюцій, пов'язаних з цифровими технологіями, з прогресивною мовою щодо норм і прав людей. 27.06.2016 р. Рада ООН з прав людини ухвалила Резолюцію про сприяння, захист та реалізацію прав людини в інтернеті. Разом взаємодіючи з комітетом Ради Європи, розробляючи рекомендації щодо розвитку штучного інтелекту, для забезпечення прав людини розглядають їх на рівні дизайну та цифрової архітектури майбутнього.

Україна намагається конкурувати з європейськими країнами у сфері цифровізації. Так, у 2018 р. уряд схвалив Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки (далі – Концепція) та затвердив план заходів щодо її реалізації. Основною метою документа є реалізація заходів щодо впровадження відповідних стимулів для цифровізації економіки, суспільної та соціальної сфер, усвідомлення наявних викликів та інструментів розвитку цифрових інфраструктур, набуття громадянами цифрових компетенцій, а також визначає критичні сфери та проекти цифровізації, стимулювання внутрішнього ринку виробництва, використання та споживання цифрових технологій. Такий приріст є можливим лише тоді, коли ідеї, дії, ініціативи та програми, які стосуються цифровізації, будуть інтегровані, зокрема, в національні, регіональні, галузеві стратегії та програми розвитку [4].

У Концепції зазначаються принципи цифровізації на макrorівні:

- забезпечення кожному громадянину рівного доступу до послуг, інформації та знань, що надаються на основі інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій;
- спрямованість на створення переваг у різноманітних сферах повсякденного життя;
- дієвість механізму економічного зростання шляхом підвищення ефективності, продуктивності та конкурентоздатності від використання цифрових технологій;
- сприяння розвитку інформаційного суспільства та засобів масової інформації;
- орієнтування на міжнародне, європейське та регіональне співробітництво з метою інтеграції України до ЄС, виходу на європейський і світовий ринок;
- стандартизація є основою цифровізації, чинник її успішної реалізації;
- супроводження підвищення рівня довіри й безпеки;
- об'єкт фокусного та комплексного державного управління.

Якщо розглядати мікрорівень, то принципи цифровізації розглядають на рівні Індустрії 4.0, а саме: функціональної сумісності, операційної взаємодії, комплексування (інтероперабельності), віртуалізації, децентралізації, взаємодії в режимі реального часу, сервісної орієнтації, модульності, навчання й безперервної професійної освіти, синергетичності й емерджентності.

Отже, серед головних принципів цифрової економіки як на макро-, так і на мікрорівні є доступність, відкритість, комплексність, фокусування, синергетичність, свобода й гарантія всіх учасників процесу.

У плані заходів щодо реалізації Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки виділено такі напрями:

- нормативне, організаційне та методичне забезпечення;
- розвиток пріоритетних напрямів цифрової економіки;
- розвиток експорту цифрових технологій;
- цифровий розвиток пріоритетних сфер життєдіяльності;
- розвиток цифрових компетенцій та навичок громадян;
- розвиток цифрових інфраструктур.

Концепція розвитку цифрової економіки України:

- закладає основи розвитку в Україні цифрової економіки;
- формулює принципи державної політики щодо цифровізації;
- визначає пріоритетні завдання на найближчі три роки;
- запроваджує ініціативи щодо розбудови цифрових інфраструктур та подолання «цифрового розриву»;
- розвиває цифрові навички громадян та, відповідно, освіти у цій сфері;
- стимулює розвиток цифрових технологій та створення високотехнологічних виробництв;
- визначає критичні сфери для реалізації проєктів цифрових трансформацій національного масштабу [4].

З провадженням Концепції та плану розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки більшість регіонів розпочали активне впровадження цифрових технологій. Сьогодні все більше використовують словосполучення «smart city», воно часто зустрічається у вітчизняних і зарубіжних публікаціях і документах, особливо тих, що стосуються майбутнього, розвитку, прогресу та інновацій. Натомість поєднання «smart village» є не таким популярним в Україні. Це словосполучення використовують, коли говорять про програмний комплекс для забезпечення адміністративних послуг громади [5] або ж про села, які показали результати у застосуванні альтернативних джерел енергії, або мають вдалий досвід ведення туризму тощо.

Лідером у сфері цифровізації є м. Львів, де ще у 2016 р. обласна рада затвердила Програму цифрового перетворення м. Львова на 2016-2020 роки. Її метою є досягнення світових стандартів надання адміністративних і комунальних послуг, відкритості та доступності влади міста, ефективності управління господарством міста, використовуючи інформаційні технології у всіх сферах життєдіяльності міста [1].

У м. Харкові відбулася презентація проєкту «Цифрове перетворення Харківської області» за участю представників Google-Україна і профільних департаментів обласної адміністрації, що передбачає «проведення освітніх семінарів, підвищення присутності на карті Google, розроблення вебсайтів і функціональних карт, створення візуальних 3D-турів, поліпшення місцевої екосистеми завдяки розробленню платформи із зручним онлайн-сервісом для сповіщення державних органів про екологічні проблеми і т. ін. [6].

Одеська облдержадміністрація, враховуючи досвід ЄС, прийняла стратегічний план «Розумний регіон» як основу для впровадження регіональної політики підтримки конкурентоспроможності та інновацій шляхом розроблення моделі «розумного регіону» на основі «розумної спеціалізації», регіонального й транс-кордонного співробітництва, розвитку кластерів і регіональних інноваційних систем, зокрема в межах Чорноморського регіону. За візією регіональної влади, розумний регіон – це політика просування сталого зростання на основі відкритого відбору пріоритетів господарської діяльності, які мають високий трансформаційний потенціал для економіки, врахування й використання місцевих

переваг і мобілізація місцевих економічних гравців як основних суб'єктів економічних змін [7].

У м. Миколаєві місцева влада, презентуючи відповідний проект, констатує, що «... розумний регіон – це комплект взаємоінтегрованих вебсервісів, аналітично-інформаційних систем, апаратна частина, яка стане платформою для впровадження подальшої автоматизації в різних галузях життєдіяльності регіону і кожної громади, міста та області. Це не просто реєстр, це платформа, на якій бізнес і влада можуть здійснювати постійні комунікації» [8].

Більшість регіонів держави запроваджують концепцію цифровізації, розробляють відповідні стратегії, плани, що підвищує їх конкурентоспроможність серед інших.

Більшість досліджень показують, що Україна займає перше місце серед європейських країн й четверте місце у світі за обсягом фінансових потоків і кількістю завдань, що виконуються на цифрових робочих платформах, IT-фрілансі. О. С. Кузьмін і Н. Ю. Солярчук зазначають, що «фрілансери – це незалежні висококваліфіковані працівники, які не перебувають у штаті організацій, а самостійно надають послуги замовникам завдяки використанню інформаційно-комунікаційних технологій, без укладання довгострокового трудового договору [9, с. 376].

Цікавим є розподіл працівників цифрових платформ у регіонах України (рис). Як бачимо, більшість зосереджена в Центральному регіоні. Навіть без врахування Києва Центральний регіон лідирує за часткою фрілансерів разом з Південним регіоном (20% і 22% відповідно). Децю менше представлені працівники цифрових платформ у Західному регіоні (14%), найменше – на Сході країни (11%), який потерпає від воєнного конфлікту.

Поширення роботи на цифрових платформах залежить від рівня урбанізації. Розподіл онлайн-працівників за типами поселення різної величини суттєво

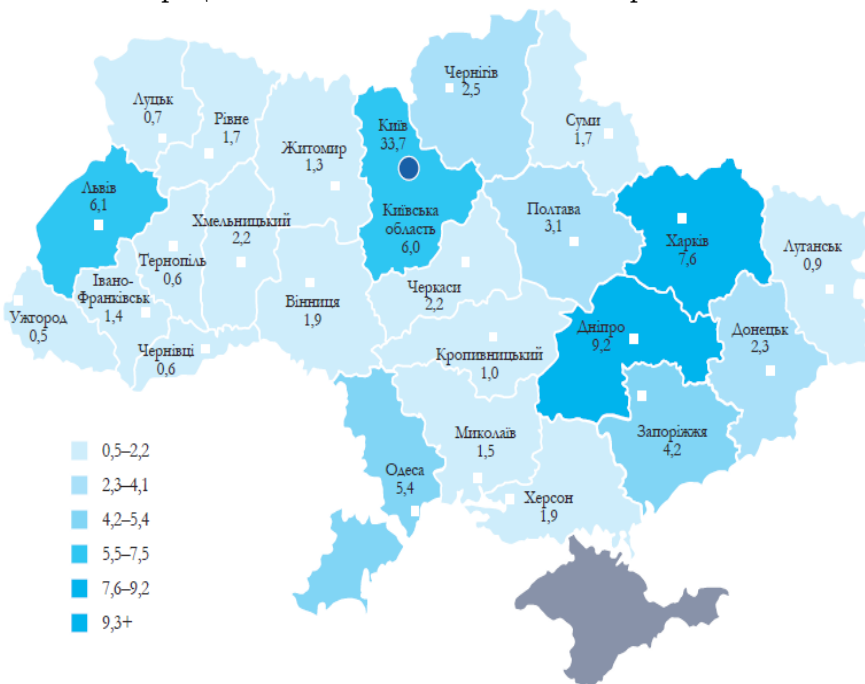

Рис. Розподіл працівників цифрових платформ за регіоном проживання (відсоток опитаних у кожній області)

Джерело: [10].

відрізняється від усього населення (18–59 років). Відповідно до отриманих результатів більшість опитаних працівників цифрових платформ (83%) зосереджені в містах з населенням понад 100 тис. мешканців. Серед них лідерами є найбільш населені міста України, такі як Київ, Харків, Одеса та Львів, на які разом припадає 52% опитаних фрілансерів. Лише 10% опитаних мешкають у середніх містах, 4% – у малих містах і селищах міського типу, 3% респондентів живуть у сільській місцевості [10].

Цифрова економіка регулюється на рівні держави. Одним з важливих інструментів державної регулюючої політики для впливу на розвиток технологій є формування системи пріоритетних напрямів інноваційної діяльності. Законом України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності» на період 2011-2021 рр. встановлено сім стратегічних пріоритетних напрямів, кожен з яких деталізується через середньострокові пріоритетні напрями інноваційної діяльності загальнодержавного значення (2012-2016 рр., 2017-2021 рр.). У контексті цифровізації національної економіки важливим є стан реалізації третього й сьомого стратегічних пріоритетних напрямів: 3 – освоєння нових технологій виробництва матеріалів, їх оброблення і з'єднання, створення індустрії наноматеріалів; 7 – нанотехнології та розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки. Аналіз стану інноваційної діяльності та діяльності у сфері трансферу технологій в Україні показав [11], що у 2018 р. порівняно з 2016 р. фінансування на загальнодержавному рівні третього стратегічного пріоритетного напрямку зросло майже у три рази, враховуючи, що фінансувались усі вісім середньострокових пріоритетних напрямів; сьомого – у сім разів, однак з восьми середньострокових пріоритетних напрямів фінансувались чотири у 2016 р., три – у 2017 р., чотири – у 2018 р. Проте згідно з аналітичними довідками Міністерства освіти і науки [12-13] у 2017 р. порівняно з 2016 р. майже у сім разів знизилось фінансування третього стратегічного пріоритетного напрямку на регіональному рівні та у 15 разів зросло фінансування сьомого пріоритетного напрямку: 93% припадало на 7.2 – розвиток систем інтелектуального моделювання для розв'язання задач у галузях економіки; обороноздатності держави; управління складними об'єктами в екології, біології та медицині; освіти; робототехніки та складних техногенних систем; решта на 7.1 – розвиток інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури, впровадження новітніх інформаційних технологій, зокрема ґрид-систем і хмарних технологій, комп'ютерних навчальних систем, систем електронного бізнесу; решта шість середньострокових пріоритетних напрямів залишались поза увагою. Зазначені дані свідчать про нерівномірність й диспропорційність інноваційного розвитку регіонів, активізацію саме у комерційно вигідних напрямках. Для подолання цього дисбалансу доцільним є втручання держави через розроблення й реалізацію програм і проєктів у всіх виокремлених пріоритетних напрямках.

Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» [14] зазначає, що «... основним завданням розвитку інформаційного суспільства в Україні є сприяння кожній людині на засадах широкого використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) можливостей створювати інформацію і знання, користуватися та обмінюватися ними, виробляти товари та надавати послуги, повною мірою реалізуючи свій потенціал, сприяючи сталому розвитку країни...».

На наш погляд, держава окрім процесів регулювання цифрової економіки має бути заінтересована у створенні умов для розвитку інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури, впровадження новітніх інформаційних технологій, фрілансу, оскільки саме ці інструменти створюють нові товари та надають важливі послуги, використовуючи ІКТ, все це позитивно впливає на валовий національний продукт України, збільшує дохідну частину бюджету й знижує рівень безробіття.

Висновки. Доведено переваги цифровізації для суспільства й економіки загалом, оскільки користувачем цифрових послуг і продуктів є саме населення, яке має здатність отримувати швидкісний доступ до інтернету, інформації та бази знань, що робить життя більш комфортним і зручним, тобто таким, що відповідає реаліям сьогодення. Тому постійна консолідація влади і бізнесу для впровадження, підвищення якості цифровізації є сьогодні важливим завданням, вирішення якого забезпечить новий рівень конкурентоспроможності економіки.

Досліджено основні принципи цифровізації на світовому й національному рівнях. Для розбудови цифрової економіки в Україні схвалено Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки. У ній зазначені основні принципи, до яких належать: забезпеченість кожного громадянина рівним доступом до послуг, інформації та знань; дієвість механізму зростання економіки шляхом підвищення продуктивності, ефективності і конкурентоздатності підприємств від використання цифрових технологій; сприяння розвитку інформаційного суспільства та засобів масової інформації; орієнтування на міжнародне, європейське та регіональне співробітництво з метою інтеграції України у світове співтовариство, виходу на європейський і світовий ринок; використання стандартизації, супроводження підвищення рівня довіри і безпеки.

Аналіз регіонального рівня розвитку цифровізації показав, що лідером серед всіх залишається Львівська область. Там діє Програма цифрового перетворення м. Львова на 2016-2020 роки, метою якої є досягнення світових стандартів надання адміністративних та комунальних послуг, відкритості та доступності влади міста, ефективності управління господарством міста, використовуючи інформаційні технології у всіх сферах життєдіяльності міста. Одеська область пишається розробленим і впровадженим стратегічним планом «Розумний регіон» як основою для запровадження регіональної політики підтримки конкурентоспроможності та інновацій шляхом розроблення моделі «розумного регіону» на основі «розумної спеціалізації», регіонального й транскордонного співробітництва, розвитку кластерів та регіональних інноваційних систем. Харків презентував проект «Цифрове перетворення Харківської області», однак більше впроваджень у цьому напрямі не відбулось.

В Україні, яка займає перше місце по фрілансу серед європейських країн, цікавим є розподіл працівників цифрових платформ в регіонах, більшість яких зосереджена в Центральному регіоні. Навіть без врахування Києва Центральний регіон лідирує за часткою фрілансерів разом з Південним регіоном (20% і 22% відповідно). Деяко менше представлені працівники цифрових платформ у Західному регіоні (14%), найменше – на Сході країни (11%), який потерпає від воєнного конфлікту.

Перспективним дослідженням є обґрунтування подальших напрямів й шляхів розвитку трансформації цифрової економіки на рівні регіонів.

Список використаних джерел

1. Федулова Л. І. *Цифрова трансформація (цифровізація) регіонів України*. Аналітична записка. 2019. 16 с. URL: academy.gov.ua/pages/dop/198/files/4ba4c1b4-cefe-4f27-b58b-3aee7c8cf152.pdf
2. Каргін Б. Б. Впровадження інноваційних інформаційних технологій у діяльність промислових підприємств: дис...канд. екон. наук / ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет». Маріуполь, 2019. 242 с.
3. Open Societe Justice Initiative. *Article19: Website*. 2019. URL: <https://www.article19.org>
4. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. № 67-р. *Законодавство України*: сайт. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80>
5. Розумне село. *Смарт Ай Ти*: сайт. 2019. URL: <https://www.sisoftware.biz/portfolio/smart-village>
6. *Харківська обласна державна адміністрація*: сайт. 2019. URL: <https://kharkivoda.gov.ua>
7. *Одеська обласна державна адміністрація*: сайт. 2019. URL: www.oda.odessa.gov.ua
8. *Миколаївська міська рада*: сайт. 2019. URL: <https://mkrada.gov.ua>

9. Кузьмін О. Є., Солярчук Н. Ю. Фріланс та загальна характеристика фрілансера. *Науковий вісник НЛТУ України*: зб. наук. техн. пр. 2012. Вип. 22.7. С. 375-380.
10. Алексинська М., Бастрасова А. Харченко Н. *Зайнятість через цифрові платформи в Україні. Проблеми та стратегічні перспективи*. 2018. 64 с.
11. Писаренко Т. В., Кваша Т. К., Рожкова Л. В., Паладченко О. Ф., Богомазова В. М., Молчанова І. В., Березняк Н. В. *Стан інноваційної діяльності та діяльності у сфері трансферу технологій в Україні у 2018 році*: аналітична довідка. К.: УкрІНТЕІ, 2019. 80 с.
12. Реалізація середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності в регіонах України у 2016 році: аналітична довідка. Київ, 2018. 78 с. *Міністерство освіти і науки України*: сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/innovacijna-diyalnist-ta-transfer-tehnologij/analitichni-materiali>
13. Реалізація середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності в регіонах України у 2017 році: аналітична довідка. Київ, 2018. 84 с. *Міністерство освіти і науки України*: сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/innovacijna-diyalnist-ta-transfer-tehnologij/analitichni-materiali>
14. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки: Закон України від 09.01.2007 р. № 537-V. *Законодавство України*: сайт. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/537-16>
15. Irtyshcheva I., Stegney M., Boiko Y., Voit D., Hryshyna N. Theoretical-methodical approaches to monitoring of the level of socio-economic development of territorial units and national economy in conditions of decentralization. *Perspectives*. 2019. Vol. 2. Pp. 83-92.
16. Vyshnevska O., Kaliuzhna O., Irtyshcheva I. Infrastructure provision of the agrarian market in the globalized environment. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2019. Vol 5(5). Pp. 39-46. DOI: <http://dx.doi.org/10.30525/2256-0742/2019-5-5-39-46>
17. Irtyshcheva I., Ponomarova M., Dolzhykova I. Conceptual fundamentals of development of the food security system. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2019. Vol 5(2). Pp. 57-64. DOI: <http://dx.doi.org/10.30525/2256-0742/2019-5-2-57-64>

References

1. Fedulova, L. I. (2019). *Tsyfrova transformatsiya (tsyfrovizatsiya) rehioniv Ukrainy [Digital transformation (digitization) of Ukrainian regions]*: Analytical note. Retrieved from academy.gov.ua/pages/dop/198/files/4ba4c1b4-cefe-4f27-b58b-3aee7c8cf152.pdf [in Ukrainian].
2. Karhin, B. B. (2019). Vprovadzhennya innovatsiynykh informatsiynykh tekhnolohiy u diyal'nist' promyslovykh pidpryyemstv [Implementation of innovative information technologies in the activity of industrial enterprises]. Ph.D. in Econ. Dissertation, State Technical University «Priazovsky State Technical University», Mariupol, Ukraine. [in Ukrainian].
3. Open Societe Justice Initiative (2019). *Article 19*: Website. Retrieved from <https://www.article19.org> [in Ukrainian].
4. Kontseptsiya rozvytku tsyvrovoyi ekonomiky ta suspil'stva Ukrainy na 2018-2020 roky [Concept of development of digital economy and society of Ukraine for 2018-2020] (2018). Approved by the decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine from 2018, Jan 17, 67-p. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80> [in Ukrainian].
5. Rozumne selo [Smart village] (2019). *Smart IT*: Website. Retrieved from <https://www.sissoftware.biz/portfolio/smart-village> [in Ukrainian].
6. *Kharkiv Regional State Administration*: Website (2019). Retrieved from <https://kharkivoda.gov.ua> [in Ukrainian].
7. *Odessa Regional State Administration*: Website (2019). Retrieved from www.oda.odessa.gov.ua [in Ukrainian].
8. *Mykolaiv City Council*: Website (2019). Retrieved from <https://mkrada.gov.ua> [in Ukrainian].
9. Kuzmin, O. E., & Solarchuk, N. Yu. (2012). Frilans ta zahal'na kharakterystyka frilansera [Freelancer and general characteristics of a freelancer]. In *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy [Scientific Bulletin of NLTU of Ukraine]*: Vol. 22.7. (pp. 375-380. [in Ukrainian].
10. Aleksynska, M., Bastrakova, & A. Kharchenko, N. (2019). *Zaynyatist' cherez tsyvrovi platformy v Ukraini. Problemy ta stratehichni perspektvy [Employment through digital platforms in Ukraine. Challenges and strategic perspectives]*. [in Ukrainian].
11. Pisarenko, T. V., Kvascha, T. K., Rozhkova, L. V., Paladchenko, O. F., Bohomazova, V. M., Molchanova, I. V., & Berезняк, N. V. (2018). *Stan innovatsiynoyi diyal'nosti ta diyal'nosti u sferi transferu tekhnolohiy v Ukraini u 2018 rotsi [State of innovation and technology transfer activity in Ukraine in 2018]*: Analytical reference. K.: UкрІНТЕІ, 2019. [in Ukrainian].
12. Realizatsiya serednostrokovykh priorytetnykh napryamiv innovatsiynoyi diyal'nosti v rehionakh Ukrainy u 2016 rotsi [Realization of medium-term priority directions of innovative activity in regions of Ukraine in 2016]: Analytical reference (2016). *Ministry of Education and Science of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://mon.gov.ua/ua/nauka/innovacijna-diyalnist-ta-transfer-tehnologij/analitichni-materiali> [in Ukrainian].
13. Realizatsiya serednostrokovykh priorytetnykh napryamiv innovatsiynoyi diyal'nosti v rehionakh Ukrainy u 2017 rotsi [Implementation of medium-term priority directions of innovation activity in the regions of Ukraine

- in 2017]: Analytical reference (2016). *Ministry of Education and Science of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://mon.gov.ua/ua/nauka/innovacijna-diyalnist-ta-transfer-tehnologij/analitichni-materiali> [in Ukrainian].
14. Pro Osnovni zasady rozvytku informatsiynoho suspil'stva v Ukrayini na 2007-2015 roky [On Basic principles of information society development in Ukraine for 2007-2015] (2007). Law of Ukraine, adopted on 2007, Jan 09, 537-V. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/537-16> [in Ukrainian].
 15. Irtyshcheva, I., Stegney, M., Boiko, Y., Voit, D., Hryshyna N. (2019), Theoretical-methodical approaches to monitoring of the level of socio-economic development of territorial units and national economy in conditions of decentralization, *Perspectives*, 2, 83-92.
 16. Vyshnevska, O., Kaliuzhna, O., & Irtyshcheva, I. (2019). Infrastructure provision of the agrarian market in the globalized environment. *Baltic Journal of Economic Studies*, 5(5), 39-46. DOI: <http://dx.doi.org/10.30525/2256-0742/2019-5-5-39-46>
 17. Irtyshcheva, I., Ponomarova, M., & Dolzhykova, I. (2019). Conceptual fundamentals of development of the food security system. *Baltic Journal of Economic Studies*, 5(2), 57-64. DOI: <http://dx.doi.org/10.30525/2256-0742/2019-5-2-57-64>

Irtyshcheva I. O., Senkevych O. F. Digital transformation of Ukrainian regions: objective need, digital development principles and regulation features.

The purpose of the article is to investigate and substantiate the formation of objective need, development principles, and regulation features of digital transformation of Ukrainian regions. The general scientific methods, including generalization and the systematic approach, are used to determine the theoretical foundations and trends of the digital transformation of Ukrainian regions and to summarize the basic principles of the digital transformation. The benefits of digitalization for society and the economy as a whole are proven. The constant consolidation of power and business to implement and improve the quality of digitalization is today an important task, the solution of which will ensure a new level of competitiveness of the economy. The basic principles of digitalization at the global and national levels are explored. The regional level of development of digitalization shows that the Lviv region remains the leader among all. There is a Digital Transformation Program for 2016-2020 in Lviv aimed at achieving world standards of administrative and communal services, openness and accessibility of city authorities, efficiency of managing the city economy, using information technologies in all spheres of city life. In Ukraine, which ranks first in freelancing among European countries, there is an interesting distribution of digital platform workers in regions, most of which are centered in the Central Region. Even without Kyiv, the Central Region leads the share of freelancers together with the Southern Region (20% and 22% respectively). Digital platform workers in the Western region are slightly less represented (14%), and the least - in the East (11%), which is affected by the military conflict. Prospective research is to substantiate further directions and ways of developing the digital economy transformation at the regional level.

Keywords: digitalization, digital economy, principles, state regulation, digital transformation of regions.

Іртишчева Інна Олександрівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (e-mail: innauid@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0226-9463>).

Irtyshcheva Inna Oleksandrivna – Dr. Sci. (Econ.), Prof., Head of the Department of management of the Admiral Makarov National University of Shipbuilding.

Сенкевич Олександр Федорович – здобувач кафедри менеджменту Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (e-mail: management@nuos.edu.ua, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0226-9463>).

Syenkevych Oleksandr Fedorovich – Applicant of the Department of management of the Admiral Makarov National University of Shipbuilding.

Надійшло 11.01.2020 р.